

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 kwietnia 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, iż I. S. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 17 grudnia 2015 roku. W uzasadnieniu swego stanowiska organ rentowy podniósł, iż przez wiele lat wnioskodawczyni korzysta ze świadczeń z ubezpieczenia chorobowego pomiędzy którymi występują krótkie przerwy, zaś działalność gospodarcza nie była przez wnioskodawczynię wykonywana. Organ wskazał, że czynności te były w rzeczywistości wykonywane przez męża wnioskodawczyni M. S., który pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy i nie posiada żadnego tytułu do ubezpieczeń społecznych i nie został zgłoszony do ubezpieczeń jako osoba współpracująca. Zdaniem ZUS fizycznie wnioskodawczyni nie była w stanie wykonywać czynności wynikających z zawieranych umów o dzieło. Organ rentowy wskazał nadto, że wnioskodawczyni obliczyła i rozliczyła składki za okresy, które dotyczą jedynie przerw pomiędzy wystawionymi dla niej zwolnieniami lekarskimi, co świadczy jedynie o chęci zachowania okresów nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego i związanego z tym prawa do zasiłku chorobowego, a także prawa do świadczeń leczniczych. W ocenie ZUS ze względu na długotrwałe przebywanie na zwolnieniach lekarskich wnioskodawczyni nie miała realnej możliwości prowadzenia działalności w sposób stały i ciągły. Wobec powyższego organ rentowy doszedł do przekonania, że od dnia 17 grudnia 2015 roku, tj. po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego wnioskodawczyni nie prowadzi pozarolniczej działalności gospodarczej, formalne zaś posiadanie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej oraz zgłoszenie się do ubezpieczeń społecznych miało jedynie na celu umożliwienie długotrwałego korzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego. /decyzja k. 8-10 akt ZUS/

I. S. złożyła odwołanie od powyższej decyzji zarzucając jej naruszenie przepisów prawa procesowego mających istotny wpływ na wynik sprawy:

1) art. 7 k.p.a. i art. 77 k.p.a. poprzez niepodjęcie przez organ administracji publicznej wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy oraz niezbranie w sposób wyczerpujący materiału dowodowego w sprawie, polegające na błędnej ocenie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, tj. poprzez uznanie, że:

- I. S. nie wykonywała działalności gospodarczej, podczas gdy z materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy jednoznacznie wynika, że w/w prowadziła działalność gospodarczą nieprzerwanie od 2011 roku,

- czynności były w rzeczywistości wykonywane przez męża I. S., tj. M. S., podczas gdy powyższa okoliczność w żaden sposób nie wynika z materiału dowodowego, a organ administracji publicznej nie udowodnił przedmiotowej okoliczności,

- I. S. nie była fizycznie w stanie wykonywać czynności wynikających z zawieranych umów o dzieło, podczas gdy powyższa okoliczność w żaden sposób nie wynika z materiału dowodowego, a organ administracji publicznej nie udowodnił przedmiotowej okoliczności,

2) art. 7a k.p.a. oraz art. 8 k.p.a. poprzez nierozstrzygnięcie pozostających w sprawie wątpliwości na korzyść strony oraz poprzez naruszenie zasady bezstronności względem I. S., bowiem w niniejszej sprawie brak jest dowodów, które pozwoliłyby uznać, że w/w nie wykonywała działalności gospodarczej, że czynności były w rzeczywistości wykonywane przez jej męża oraz że w/w nie była fizycznie w stanie wykonywać ich samodzielnie, co winno skutkować nieingerowaniem w obowiązek podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym przez I. S.;

3) art. 107 § 3 k.p.a. poprzez nieodniesienie się przez organ rentowy do faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, podczas gdy w treści uzasadnienia wskazano, że:

- I. S. nie wykonywała działalności gospodarczej,

- czynności były w rzeczywistości wykonywane przez męża I. S., tj. M. S.,

- I. S. nie była fizycznie w stanie wykonywać czynności wynikających z zawieranych umów o dzieło,

podczas gdy organ rentowy miał obowiązek wykazania powyższej argumentacji, jednak w treści uzasadnienia brak jest uargumentowania tychże okoliczności;

Nadto wskazała na naruszenie przez organ rentowy prawa materialnego, tj.:

1) art. 13 ust. 4 w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że jest możliwe wyłączenie z ubezpieczeń w trakcie prowadzenia działalności, gdy tymczasem przepis ten statuuje obowiązek ubezpieczeń społecznych od dnia faktycznego rozpoczęcia wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej do dnia zakończenia jej wykonywania, a I. S. prowadzi nieprzerwanie działalność gospodarczą od 2011 roku, co jednoznacznie wynika z materiału dowodowego, w tym m.in. z kart 201 i 202 kontroli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;

2) art. 6 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 11 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych - poprzez uznanie, że ubezpieczona nie podlegała obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu oraz nie posiadała prawa do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia 17 grudnia 2015 roku, podczas gdy fakt prowadzenia przez ubezpieczoną działalności gospodarczej nadaje obowiązek ubezpieczenia społecznego oraz prawo do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

Mając powyższe na uwadze skarżąca wniosła o zmianę powyższej decyzji i ustalenie, że jako prowadząca działalność gospodarczą pod firmą Firma Budowlano - (...) I. S. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 17 grudnia 2015 roku. Wniosła nadto o zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych kosztów postępowania według norm przepisanych.

/odwołanie k. 3-9/

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 11 czerwca 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. /odpowiedź na odwołanie – k.11-12 v./

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

I. S. ukończyła liceum ogólnokształcące, nadto posiada tytuł technika sterylizacji medycznych. Nie kończyła żadnych kursów remontowo – budowlanych. /bezsporne zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 01:06:31- 01:08:42 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 9 stycznia 2020 00:04:54-00:20:36/

W dniu 4 kwietnia 2011 roku zarejestrowała w Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej działalność, wskazując, że jej przedmiotem są m.in. roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. /wydruk z (...) k. 11 akt kontroli ZUS/

Pełnomocnikiem wnioskodawczyni jako przedsiębiorcy wpisanym do (...) jest jej mąż M. S.. /bezsporne wydruk z (...) k. 11 akt kontroli ZUS/

Mąż wnioskodawczyni ma przyznana rentę z tytułu niezdolności do pracy na stałe. /bezsporne, zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 01:06:31- 01:08:42 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 9 stycznia 2020 00:04:54-00:20:36 zeznania świadka P. D. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:04:54 -00:21:49, zeznania świadka M. S. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 00:21:49 – 00:38:33/

Z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej I. S. dokonała zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych (tj. obowiązkowych ubezpieczeń: emerytalnego, rentowych i wypadkowego oraz do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego) od dnia 4 kwietnia 2011 roku. Z dniem 1 sierpnia 2012 roku wnioskodawczyni wyrejestrowała się z ubezpieczeń. Ponownie do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego przystąpiła od dnia 1 września 2012 roku. W okresie od kwietnia 2011 roku do sierpnia 2012 roku wnioskodawczyni opłacała składki od preferencyjnej podstawy wymiaru tj. odpowiednio kwoty 415 zł. i 450 zł., za wrzesień 2012 roku zadeklarowała podstawę wymiaru w kwocie 8742 zł. /bezsporne/

Wnioskodawczyni pobierała zasiłek macierzyński od 31 października 2012 roku do 16 kwietnia 2013 roku, zasiłek opiekuńczy i chorobowy od 17 kwietnia 2013 roku do 9 grudnia 2013 r., od 31 grudnia 2013 roku do 4 marca 2014 roku, od 11 marca 2014 roku do 16 maja 2014 roku, od 19 maja 2014 roku do 17 grudnia 2014 roku i ponownie zasiłek macierzyński od 18 grudnia 2014 roku do 16 grudnia 2015 roku. Następnie wnioskodawczyni korzystała z wypłaty zasiłków: opiekuńczego od 16 maja 2016 roku do 15 czerwca 2016 roku, chorobowego od 16 czerwca 2016 roku do 17 listopada 2016 roku, ponownie zasiłku opiekuńczego od 18 listopada 2016 roku do 15 grudnia 2016 roku, chorobowego od 16 grudnia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku i od 4 kwietnia 2017 roku do 29 grudnia 2017 roku, świadczenia rehabilitacyjnego od 30. Grudnia 2017 roku do 19 lutego 2018 roku i macierzyńskiego od 20 lutego 2018 roku. /bezsporne zestawienie wypłaconych świadczeń k. 3-5 akt ZUS dokumentacja medyczna k. 60- 73 koperta k. 84 dokumentacja medyczna k. 118, dokumentacja medyczna k. 121-130, dokumentacja medyczna k. 135-181/

Odwołująca leczy się z powodu zaburzeń depresyjnych od 2015 roku w (...) u lek psychiatry E. I. oraz w Gabinetie Usług (...) przy ul (...) gdzie korzysta z terapii u psycholog A. O.. /dokumentacja medyczna k. 60- 73 koperta k. 84/

Podczas wizyt lekarskich na przestrzeni lat 2015 - 2019 podnosiła, iż prowadzi firmę remontowo budowlaną, opisywała trudną sytuację rodzinną spowodowaną m.in. chorobą alkoholową męża. Zgłaszała, iż nie radzi sobie z problemami z dziećmi, chorym mężem i domowymi obowiązkami, sugerowała że boi się o dzieci. W 2019 roku wskazywała na poprawę sytuacji w domu w związku z abstynencją męża, wskazała że dopracowuje on do renty na budowie, dwukrotnie przyszła na wizyty z najmłodszym dzieckiem, bo nie miała go z kim zostawić. /opis wizyty z dnia 6. (...). opis wizyty z dnia 2.02.2016, 6.06.2016 k. 64 z 15.12.2016 r. k. 67 opis wizyty z dnia 26.03.2019 r. k. 70 opis wizyty z 8.05.2019 r. k.72 opis wizyty z dnia 10.09.2019 r. k. 73/

Wnioskodawczyni na początku prowadzenia działalności stworzyła damską brygadę remontową, jednakże po przeprowadzeniu remontu jednego mieszkania brygada ta przestała istnieć. /zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 01:06:31- 01:08:42 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 9 stycznia 2020 00:04:54-00:20:36 zeznania świadka P. D. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:04:54 -00:21:49/

I. S. samodzielnie wykonuje prace remontowe typu glazura, terakota, stawia ścianki działowe, do cięższych prac zatrudnia pracowników. /zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 01:06:31- 01:08:42 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 9 stycznia 2020 00:04:54-00:20:36 zeznania świadka P. D. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:04:54 -00:21:49 zeznania świadka K. C. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:39:55 00:55:56 /

W spornym okresie po 17 grudnia 2015 roku wnioskodawczyni zatrudniała w ramach umów cywilnoprawnych następujących pracowników:

1. K. C.

– umowa zlecenie nr (...) w okresie od 24 lipca 2017 roku do 3 stycznia 2018 roku za wynagrodzeniem 13 zł za godzinę i w ramach tej umowy wypłaciła mu następujące wynagrodzenie

- rach (...) z dnia 31.08.2017 r. – 793,00 zł brutto

- rach (...) z dnia 29.09.2017 r. – 598,00 zł brutto

- rach (...) z dnia 30.10.2017 r. – 910,00 zł brutto

- rach (...) z dnia 30.11.2017 r. – 585,00 zł brutto

- rach (...) z dnia 29.12.2017 r. – 520,00 zł brutto

- rach (...) z dnia 08.01.2018 r. – 68,50 zł brutto

-umowa o dzieło nr 2018 nr. (...) w okresie od 5.03.2018 r. do 30.04.2018 r.za wynagrodzeniem brutto 5000 zł wskazanym na umowie i w ramach tej umowy wypłaciła mu następujące wynagrodzenie:

- rach (...) z dnia 30.03.2018 r. – 2500,00 zł brutto

- rach (...) z dnia 30.04.2018 r. – 2500,00 zł brutto

2. P. D. (ojca)

- umowa o dzieło nr 2018 nr. (...) w okresie od 5 marca 2018 roku do 30 kwietnia 2018 roku za wynagrodzeniem brutto 5000 zł wskazanym na umowie i w ramach tej umowy wypłaciła mu następujące wynagrodzenie:

- rach (...) z dnia 30.03.2018 r. – 2500,00 zł brutto

- rach (...) z dnia 30.04.2018 r. – 2500,00 zł brutto,

3. A. P.

umowa o dzieło nr 2018 nr. (...) w okresie od 5 marca 2018 r. do 30 kwietnia 2018 roku za wynagrodzeniem brutto 5000 zł wskazanym na umowie i w ramach tej umowy wypłaciła mu następujące wynagrodzenie:

- rach (...) z dnia 30.03.2018 r. – 2500 zł brutto.

Wyżej wymieniony pracował wyłącznie do dnia 30 marca 2018 roku.

/wykaz osób zatrudnionych k. 50, umowa zlecenia k. 26 rachunki k. 27-32, umowa o dzieło k. 33, rachunki k. 34-35, umowa o dzieło k. 36- rachunki k. 37-38, umowa o dzieło k. 39, zeznania świadka P. D. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:04;54 -00:21:49/

Wszystkie wskazane umowy podpisał mąż wnioskodawczynie jako jej pełnomocnik.

/bezsporne umowa zlecenia k. 26 umowa o dzieło k. 33 umowa o dzieło k. 36 umowa o dzieło k. 39/

Ojciec wnioskodawczynie pracował dla niej 3-4 razy w roku na okres od miesiąca do 3-4 miesięcy. Przerwy w zatrudnieniu u córki trwały ok 2-3 miesiące, uczestniczył w remontach domu w Z. i K., kładł osłony przeciwpożarowe w (...) w Ł.. /zeznania świadka P. D. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:04;54 -00:21:49/

K. C. współpracuje z wnioskodawczynią od 5-6 lat, z przerwami, w oparciu o umowy cywilnoprawne. Brał udział przy remontach pomieszczeń w Z. i K., kładł osłony przeciwpożarowe w (...) w Ł.. /zeznania świadka K. C. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:39;55 00:55:56/

Nadzór nad pracą zatrudnionych pracowników sprawowała I. S., ona sprawdzała postęp prac. /zeznania świadka P. D. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:04;54 -00:21:49 zeznania świadka K. C. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:39;55 00:55:56, zeznania świadka A. P. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:55:56 - 01:01:56/

Wnioskodawczyni zajmowała się pozyskiwaniem klientów także drogą internetową poprzez portal O.. /zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 01:06:31- 01:08:42 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 9 stycznia 2020 00:04:54-00:20:36 zeznania świadka P. D. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:04:54 -00:21:49 zeznania świadka M. S. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 00:21:49 – 00:38:33 zeznania świadka K. C. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:39;55 00:55:56/

Odwołująca prowadziła także rozmowy z kierownikami budowy. /zeznania świadka P. D. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:04;54 -00:21:49/

Mąż wnioskodawczyni w ramach prowadzonej przez nią działalności gospodarczej nie zajmował się pracami remontowo - budowlanymi. Będąc jej pełnomocnikiem kontaktował się z klientami, dowoził materiały i narzędzia na budowę, niekiedy sprawdzał postęp prac, wystawiał faktury. Posiadał wiedzę zakresie prac budowlanych. /zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 01:06:31- 01:08:42 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 9 stycznia 2020 00:04:54-00:20:36 zeznania świadka P. D. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:04:54 -00:21:49 zeznania świadka M. S. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 00:21:49 – 00:38:33 zeznania świadka K. C. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:39;55 00:55:56 zeznania świadka A. P. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:55:56 - 01:01:56/

I. S. wypłacała swym pracownikom wynagrodzenie osobiście, w gotówce. /zeznania świadka A. P. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:55:56 - 01:01:56 zeznania świadka P. D. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:04;54 -00:21:49 zeznania świadka K. C. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:39;55 00:55:56 /

W dniu 9 lutego 2016 roku wnioskodawczyni zawarła umowę o dzieło na wykonanie zabudowy ścian płytą kartonowo gipsową. Wartość umowy określono na kwotę 9000 zł. Z tytułu realizacji tej umowy wnioskodawczyni rozliczyła w marcu 2016 roku przychód w kwocie 8333 zł. Był to jedyny przychód jaki wnioskodawczyni uzyskała w tym roku, w pozostałych miesiącach nie świadczyła usług. /faktura k. 147, zeznanie podatkowe k. 173-197 akt ZUS, podsumowanie księgi przychodów i rozchodów za 2015 – 2019 r. k.40-41,43,45,47,49, 109-113 bilanse z księgi k. 42,44,46,48, analogiczna dokumentacja finansowa k. 17- 129 akt kontroli ZUS/

W 2017 roku wnioskodawczyni realizowała umowy o dzieło na remont mieszkania i umowę na renowację pomieszczeń lokalu mieszkalnego w Z. i K.. Uzyskała z tego tytułu przychód w marcu 2017 roku i październiku 2017 roku w kwocie odpowiednio 12.000 zł. i 17.000 zł. W pozostałych miesiącach nie osiągnęła żadnego przychodu. Wówczas kładła na ściany siatki aby położyć tynk. /raport k. 149, faktura k. 151 akt kontroli ZUS zeznanie podatkowe k. 173-197 akt kontroli ZUS, podsumowanie księgi przychodów i rozchodów za 2015 – 2019 r. k.40-41,43,45,47,49, 109-113 bilanse z księgi k. 42,44,46,48, analogiczna dokumentacja finansowa k. 17- 129 akt kontroli ZUS zeznania świadka K. C. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:39;55 00:55:56 zeznania świadka P. D. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:04;54 -00:21:49 zeznania świadka M. S. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 00:21:49 – 00:38:33/

W 2018 roku I. S. realizowała dwie umowy na wykonanie zabudów przeciwpożarowych w systemie P. w zadaniu inwestycyjnym pod nazwą „Rewitalizacja Infrastruktury (...) w Ł.". Sama wówczas nie wykonywała prac remontowo budowlanych. Nadzorowała tylko wraz z mężem ich wykonanie przez pracowników, mąż – M. S. dowoził do tej inwestycji narzędzia. Z tytułu realizacji opisanych umów wnioskodawczyni uzyskała przychód w styczniu, marcu, kwietniu, październiku 2018r. w łącznej kwocie 31.158,50 zł. /faktury k. 153-169 akt kontroli ZUS zeznanie podatkowe k. 173-197 akt ZUS, podsumowanie księgi przychodów i rozchodów za 2015 – 2019 r. k.40-41,43,45,47,49, 109-113 bilanse z księgi k. 42,44,46,48, analogiczna dokumentacja finansowa k. 17- 129 akt kontroli ZUS, zeznania świadka K. C. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:39;55 00:55:56 zeznania świadka P. D. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:04;54 -00:21:49 zeznania świadka M. S. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 00:21:49 – 00:38:33 zeznania świadka A. P. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:55:56 - 01:01:56/

W świetle zeznania podatkowego o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) podsumowania książki przychodów i rozchodów wnioskodawczynie z tytułu działalności gospodarczej miała osiągnąć:

- dochód za 2015 rok - 11.345 zł (przy tym dochód miesięczny osiągnęła wyłącznie w miesiącach styczniu - 10702,98 zł, w maju - 3 168,03 zł., w czerwcu - 9131,59 zł, lipcu -125,11 zł, wrześniu -1402,67 zł, grudniu - 908,36 zł)

- stratę za 2016 rok -10.303,28 zł (przy tym dochód miesięczny osiągnęła wyłącznie w miesiącu marcu – 7.145,76 zł)

- dochód za 2017 rok 17.036,99 zł, (przy tym dochód miesięczny osiągnęła wyłącznie w miesiącu marcu - 10 695,14 zł i października - 14 600,20 zł.)

- dochód za 2018 rok - 15.780,81 zł, (przy tym dochód miesięczny osiągnęła wyłącznie w miesiącach styczniu - 11 731,83 zł, marcu - 2477,72 zł., kwietniu - 2464,22 zł, październiku - 257,72 zł)

- stratę za 2019 rok -1565,08 zł

/zeznanie podatkowe k. 173-197 akt ZUS, podsumowanie księgi przychodów i rozchodów za 2015 – 2019 r. k.40-41,43,45,47,49, 109-113 bilanse z księgi k. 42,44,46,48, analogiczna dokumentacja finansowa k. 17- 129 akt kontroli ZUS/

Od chwili wstrzymania wypłaty zasiłku przez ZUS wnioskodawczynie działalności nie wykonuje. /zeznania świadka M. S. protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 00:21:49 – 00:38:33/

Wnioskodawczynie wystawiła i podpisała wszystkie faktury na wykonanie usług w spornym okresie z wyjątkiem umów na roboty realizowane w (...) w Ł., które podpisał jej mąż. /faktury k. 131- 171 akt kontroli ZUS/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie zgromadzonych w aktach dokumentów, zeznań świadków, w szczególności K. C. i A. P. - osób obcych dla wnioskodawczynie i niezainteresowanych korzystnym dla niej rozstrzygnięciem oraz korespondujących z nimi zeznań świadków P. D. i M. S. oraz przesłuchania samej wnioskodawczynie. Sąd uznał, że wskazany materiał był wystarczający by wyjaśnić sporną okoliczność – a mianowicie czy I. S. od 17 grudnia 2015 roku faktycznie prowadziła działalność gospodarczą, czy też formalne jej utrzymanie miało jedynie na celu uzyskanie świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Rozpoznając sprawę Sąd nie dał wiary zeznaniom M. S. oraz twierdzeniom wnioskodawczynie iż w okresie spornym tylko i wyłącznie mąż wnioskodawczynie sprawował opiekę nad dziećmi, gdyż wnioskodawczynie prowadziła działalność, albowiem okoliczności przeciwne wynikają nie tylko z pozostałego zebranego w sprawie materiału dowodowego ale i zeznań ich samych. Podkreślić należy, iż na okoliczność sprawowania wspólnej opieki nad dziećmi wskazywała sama wnioskodawczynie. Nie należy też tracić z pola widzenia, iż na dwie wizyty u psychiatry w spornym okresie wnioskodawczynie zgłosiła się z najmłodszym dzieckiem. Tym samym także wnioskodawczynie w spornym okresie musiała sprawować opiekę nad dziećmi. Ponadto sam M. S. zeznawał, iż jeździł na budowy on, nie żona, bo mają 3 dzieci i muszą się nimi zajmować. Podnosił, że podpisywał mowy gdy żona musiała zostać z dziećmi lub gdy miała gorsze dni i musiała iść do lekarza.

Sąd uznał za niewiarygodne zeznania M. S. również w zakresie jakim twierdził on, iż nie ma wiedzy w zakresie robót remontowo – budowlanych. Na to, iż mąż odwołującej „znał się na budowlanec” wskazywał całkowicie obcy dla strony świadek A. P.. Tym samym uznać należało, iż zeznania M. szymanowskiego w tym zakresie miały tylko i wyłącznie na celu wzmocnienie stanowiska procesowego jego żony.

W ocenie Sądu to, iż odwołująca sprawowała opiekę nad dziećmi w spornym okresie, a mąż miał wiedzę w zakresie prac budowlanych samo w sobie nie może prowadzić jednak do ustalenia iż działalności gospodarczej wnioskodawczynie w spornym okresie nie wykonywała

Sąd Okręgowy dał wiarę zeznaniom świadków K. C. i A. P. P. D. i M. S., w których wskazali na realne wykonywanie działalności gospodarczej przez wnioskodawczynię po 17 grudnia 2015 roku.

Zdaniem Sądu zeznania świadków w tym przedmiocie są jasne i logiczne. Kwestie wątpliwe dotyczące wykonywania działalności gospodarczej przez męża wnioskodawczyni pozostają poza przedmiotem badania w niniejszej sprawie, w której ustalany jest tylko fakt prowadzenia bądź nieprowadzenia przez I. S. działalności gospodarczej. Bez znaczenia w niniejszym procesie było zatem ustalenie statusu M. S.. Nadto jak wynika ze spójnych zeznań świadków K. C., A. P. i P. D. mąż wnioskodawczyni jedynie zastępował ją w niektórych czynnościach takich jak: podpisywanie umów z kontrahentami, dostarczanie narzędzi na budowę, sprawdzanie postępu prac, które to wykonywał na polecenie wnioskodawczyni.

Z tych samych względów bez znaczenia pozostaje informacja jakiej sama wnioskodawczyni udzieliła swojemu lekarzowi psychiatrze E. I. na jednej z wizyt, iż jej „mąż dorabia sobie na rencie pracując na budowie”, nadto okoliczność jaką opisał A. P. a mianowicie fakt, iż M. S. wbrew zapewnieniom jego samego „znał się na budowlance” oraz fakt, iż o dostarczenie narzędzi pracownicy zwracali się do M. S. nie zaś I. S., „bo mężczyźni lepiej znają się na takich rzeczach”.

Jeszcze raz wskazać bowiem należy, iż z zeznań wszystkich osób złożonych w procesie w tym całkowicie obcych dla wnioskodawczyni, także A. P. wynika, że to I. S., a nie jej mąż zajmowała się prowadzeniem działalności, sprawowała bezpośredni nadzór nad prowadzonymi remontami i zatrudnionymi w oparciu o umowy cywilno - prawne pracownikami, wypłacała im osobiście wynagrodzenia. Nadto, jak wynika z ustaleń Sądu opartych na zeznaniach wszystkich świadków odwołująca wykonywała także remonty. Nawet gdyby jednak ich nie wykonywała, fakt taki nie miałby żadnego znaczenia, ponieważ osoba prowadząca działalność gospodarczą nie musi wykonywać czynności objętych przedmiotem tej działalności, zwłaszcza gdy zatrudnia do tego wykwalifikowanych pracowników.

Kwestia zaś nieopłacalności i nierentowności podejmowanych przez wnioskodawczynię czynności zarobkowych w okolicznościach niniejszej sprawy pozostaje wtórna dla oceny czy ta działalność była wykonywana.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2020 roku, poz.266) za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Na mocy art. 13 pkt 4 analizowanej ustawy osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Z mocy art. 11 ust. 2 tej ustawy ubezpieczeniu chorobowemu osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają dobrowolnie na swój wniosek.

Okres podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom określa przepis art. 13 pkt 4 zgodnie, z którym osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Na podstawie art. 36 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 cytowanej ustawy każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, w terminie 7 dni od daty powstania

obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób prowadzących działalność gospodarczą należy do tych osób.

Art. 18 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Z mocy art. 18a ust. 1 podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 (to jest osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych), w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Stosownie do treści art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe w/w osób stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2015 rok Nr 581, ze zm.) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Z art. 47 ust 1 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika, że płatnik składek, będący osobą fizyczną opłacającą składkę wyłącznie za siebie, przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż do 10 dnia następnego miesiąca.

W myśl art. 47 ust. 2 i ust. 3 tej ustawy płatnik składek, który opłaca składki wyłącznie za siebie, przysyła jedynie deklarację rozliczeniową.

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył tego, czy ubezpieczona faktycznie wykonywała w spornym okresie działalność gospodarczą, co skutkuje obowiązkiem podlegania ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu.

Odnosząc się do powyższej spornej kwestii wskazać w pierwszej kolejności należy, iż na podstawie art.4 ust.1 ustawy z dnia 6 marca 2018 roku – Prawo przedsiębiorców (tekst jednolity Dz.U. z 2019 roku poz.1292 z póź. zm.) przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą

Zgodnie z art. 3 wspomnianej ustawy działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły.

W orzecznictwie przyjmuje się, że cechami działalności gospodarczej są:

1) zawodowy (a więc stały) charakter, 2) związana z nią powtarzalność podejmowanych działań, 3) podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania i 4) uczestnictwo w obrocie gospodarczym (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 6 grudnia 1991 r., sygn. III CZP 117/91, opubl. OSNCP 1992 nr 5, poz. 65). Podkreśla się także, iż dla uznania określonej przedmiotowo działalności za działalność gospodarczą konieczne jest łączne zaistnienie trzech jej cech funkcjonalnych: zarobkowości, zorganizowania i ciągłości. Brak którejkolwiek z nich oznacza, że dana działalność nie może być zakwalifikowana do kategorii działalności gospodarczej. Przesłanka wykonywania działalności gospodarczej w sposób ciągły nie jest rozumiana jako konieczność jej wykonywania bez przerwy, lecz jako zamiar powtarzalności określonych czynności w odróżnieniu od ich przypadkowości,

sporadyczności lub okazjonalności. Przyjmuje się zatem, że działalność gospodarcza z założenia jest działalnością wykonywaną w sposób zorganizowany i nastawioną na nieokreślony z góry okres czasu, a ponadto związana jest z nią konieczność ponoszenia przez przedsiębiorcę ryzyka gospodarczego. Nie uznaje się więc za działalność gospodarczą: działalności okresowej i sporadycznej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 30 listopada 2005 r., sygn. I UK 95/05, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 19-20, poz. 311, str. 863; postanowienie Sądu Najwyższego z 17 lipca 2003 r., sygn. II UK 111/03, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2003, Nr 17, poz. 1; wyrok NSA z dnia 19 marca 1991 r., (...) SA/Wa 898/90, (...) 1992, nr 3-4, poz. 58; wyrok NSA z dnia 17 września 1997 r., (...) SA/Wa (...), Pr. Gosp. 1998, nr 1, s. 32).

Wykonywanie (prowadzenie) działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawczych). Na przykład, prowadzenie działalności gospodarczej występuje zarówno w okresach faktycznego wykonywania usług, jak też w okresach wykonywania innych czynności związanych z działalnością - takich jak poszukiwanie nowych klientów, zamieszczanie ogłoszeń w prasie, załatwianie spraw urzędowych. Wszystkie te czynności pozostają w ścisłym związku z działalnością usługową, bowiem zmierzają do stworzenia właściwych warunków do jej wykonywania (por. wyrok SA w Białymstoku z dnia 17 grudnia 2003 r., III AUa 1531/03, OSA w B. 2004 nr 1, s. 51; por. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2003 r., II UK 111/03, Monitor Prawa Pracy-wkładka 2004 nr 7, poz. 16).

Niewątpliwie w ocenie, czy były podejmowane czynności zmierzające bezpośrednio do prowadzenia działalności gospodarczej, należy uwzględnić wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar osoby prowadzącej działalność gospodarczą. W wyroku z dnia 30 kwietnia 1997 roku, (...) SA 46/96 (Przegląd Orzecznictwa (...) 1998 nr 2, poz. 48), Naczelny Sąd Administracyjny trafnie wskazał, że w razie uznania za zaprzestanie działalności gospodarczej innych zdarzeń niż jej likwidacja, należy brać pod uwagę nie tylko okoliczności obiektywne, ale także subiektywne, tzn. zamiar podatnika.

W przedmiotowej sprawie organ rentowy wskazał, że wnioskodawczyni kontynuowała zarejestrowaną działalność gospodarczą wyłącznie w celu uzyskania wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych od zadeklarowanej podstawy wymiaru. Organ zakwestionował fakt prowadzenia działalności gospodarczej podnosząc, iż wnioskodawczyni korzystając w sposób długotrwały ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego zasiłków macierzyńskiego, opiekuńczego i chorobowego, nie miała realnej możliwości prowadzenia działalności w sposób stały i ciągły. Ponadto w jego ocenie w czasie czynności kontrolnych nie wykazała że w okresach przerwy między tymi świadczeniami faktycznie działalność wykonywała a podejmowane przez nią czynności były nakierowane wyłącznie na nabycie prawa do świadczeń i sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. Wskazywał, że dokonywane czynności było tylko sporadyczne nadto de facto wykonywał je mąż wnioskodawczyni.

W ocenie Sądu Okręgowego z poczynionych ustaleń faktycznych, wynika, że stanowisko organu rentowego w kwestii faktycznego niewykonywania przez skarżącą działalności gospodarczej w spornym okresie od 17 grudnia 2015 roku było nieuzasadnione. Świadczy o tym całokształt okoliczności sprawy.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zasiłek macierzyński (podobnie zasiłek chorobowy) nie jest przyczyną faktyczną ani prawną ustania tytułu ubezpieczenia, bo nie musi oznaczać zaprzestania działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Podobnie jest w sytuacji wydłużonego zasiłku macierzyńskiego, skoro obejmuje dodatkowy (nowy) urlop rodzicielski, czyli uzasadnioną przerwę w wykonywaniu pracy lub działalności. Szczególna regulacja dotycząca wydłużonych zasiłków macierzyńskich nie zmienia tytułu ubezpieczenia (pracy, działalności). Po zasiłku macierzyńskim (urlopie) ubezpieczona może więc wrócić do dotychczasowej (poprzedniej) pracy lub działalności.

Zasiłek macierzyński nie oznacza ustania tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym. /por. wyrok SA Białystok z dnia 28 listopada 2019 roku, III AUa 551/19/ Oznacza to, że odwołująca jako osoba, która przed pobieraniem zasiłku macierzyńskiego była objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, to po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego jest nadal objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Jeżeli stała się ona niezdolna do pracy bezpośrednio po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego, to może korzystać z zasiłku chorobowego. /por. wyrok SA Białystok z dnia 23 stycznia 2019 roku, III AUa 636/18 /

Nie można stwierdzić, że zasiłek macierzyński powoduje ustanie dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego na podstawie art. 14 ust. 2 pkt 3 ustawy systemowej, bo ustanie tytułu podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz chorobowemu należy rozumieć jako zaprzestanie działalności gospodarczej (art. 3 pkt 1 ustawy zasiłkowej oraz art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 13 pkt 4 ustawy systemowej). Zasiłek macierzyński (podobnie zasiłek chorobowy) nie jest przyczyną faktyczną ani prawną ustania tytułu ubezpieczenia, bo nie musi oznaczać zaprzestania działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy systemowej. /por. wyrok SA Warszawa z dnia 12 lipca 2019 roku, III AUa 1493/17 /.

W świetle powyższego długotrwałe korzystanie ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego samo w sobie pozostaje bez wpływu na istnienie tytułu ubezpieczenia, kluczową jest jednak ocena czy faktycznie zaprzestano wykonywania działalności w rozumieniu ustawy systemowej czy też nie.

Sąd Okręgowy nie zgadza się z oceną organu rentowego, iż w okolicznościach sprawy działalność nie była wykonywana, a podejmowane sporadyczne czynności miały charakter pozorny gdyż faktycznie wykonywał je mąż wnioskodawczyni.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność. Domniemanie to może być obalone w drodze przeprowadzenia przeciwdowodu, który obciąża stronę twierdzącą o faktach przeciwnych twierdzeniom wynikającym z domniemania. Do sfery ustaleń faktycznych należy, czy działalność gospodarza rzeczywiście jest wykonywana, czy też zaprzestano jej prowadzenia lub w ogóle nie podjęto, co powoduje wyłączenie z obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność – w tym działalność gospodarczą – wynika bowiem z faktycznego prowadzenia tej działalności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2007 r. sygn. III UK 133/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2008, Nr 7-8, poz. 114, str. 332; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2010 r., sygn. I UK 240/09, LEX nr 585723; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2010 r. sygn. II UK 186/09, sygn. LEX nr 590235; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 r. sygn. I UK 221/09, LEX nr 585715).

Tym samym brak wykonywania działalności gospodarczej - podejmowanie tylko czynności pozornych wymagało zgodnie z wymogami określonymi w art. 6 k.c. udowodnienia przez organ rentowy. Organ rentowi natomiast temu wymogowi nie sprostał.

Odnosząc się do powyższego podkreślenia wymaga, iż unormowanie zawarte w przepisie art.13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych prowadzi do wniosku, że prowadzenie działalności gospodarczej nie może być oceniane kryteriami charakterystycznymi dla świadczenia pracy w ramach zatrudnienia pracowniczego lub cywilnoprawnego. Działalność pozarolnicza nie jest więzią zobowiązaniową. Oznacza to, że czynnik osobistego wykonywania pracy nie jest dla niej wiodący. Decydujące znaczenie ma cecha polegająca na uczestnictwie w obrocie gospodarczym, zawodowy charakter tej działalności, powtarzalność podejmowanych działań i ukierunkowanie na reguły racjonalnego gospodarowania. Osobiste niewykonywanie czynności z zakresu prowadzonej działalności gospodarczej w czasie po urodzeniu dziecka, nie oznacza automatycznie zaprzestania czy zawieszenia prowadzenia takiej działalności. /por. wyrok SA Gdańsk z dnia 06 lutego 2017 roku, III AUa 1530/16/

Z definicji ustawowej działalności gospodarczej nie wynika obowiązek jej osobistego wykonywania. Uwzględniając, że realizacja poszczególnych elementów działalności gospodarczej może być zlecana w ramach umów cywilnoprawnych osobom trzecim, jasne staje się, że nie można wykluczyć, iż „prowadzenie” działalności gospodarczej może ograniczać się do czynności zarządczych i organizacyjnych. /por. wyrok SA Gdańsk z dnia 28 lutego 2017, III AUa 1508/16 /.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego – którego wiarygodności skutecznie nie podważył organ rentowy – wynika, iż wnioskodawczyni w przerwach po urodzeniu dzieci, w których była zdolna do podjęcia pracy zarobkowej działalność gospodarczą podejmowała. Wykonywała przede wszystkim czynności zarządcze i organizacyjne pozwalające na podjęcie robót remontowo - budowlanych leżących w profilu jej działalności. Raz nawet na budowie przy remoncie osobiście kładła siatki podtynkowe.

Materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie wykazał, że odwołująca osobiście pozyskiwała klientów, zawierała umowy z kontrahentami, w oparciu o umowy cywilnoprawne zatrudniała pracowników, których obecność gwarantowała wykonanie zawartych kontraktów, sprawowała bezpośredni nadzór nad pracownikami, wypłacała im wynagrodzenie, wystawiała część faktur za wykonane usługi. Tymczasem podpisywanie faktur, równoznaczne z ich wystawieniem, należy traktować jako istotny element prowadzenia działalności gospodarczej, ponieważ są to dokumenty sprzedaży zawierające szczegółowe dane o transakcji, kwoty do zapłaty oraz informacje o sposobie i terminie zapłaty, wystawiane w celu uzyskania zwrotu podatku. Nie można tej czynności - w wielu wypadkach wywołującej doniosłe skutki cywilnoprawne (np. wezwanie do zapłaty w rozumieniu art. 455 k.c.) - uznać za czynności niezwiązane z pracą zarobkową lub za mające charakter formalny (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2019 r., II UK 521/17, OSNAPiUS 2019 nr 9, poz. 112, str. 87).

Tym samym o faktycznym przejęciu wykonywania działalności przez męża wnioskodawczyni nie może być mowy.

W istocie nie wszystkie czynności wnioskodawczyni wykonywała samodzielnie w zakresie czynności formalnych była bowiem wspomagana przez męża. Ocena charakteru tej współpracy – przy przyjęciu powyższych ustaleń - wykracza poza ramy zaskarżonej decyzji.

W świetle okoliczności sprawy nie można uznać też, iż czynności podejmowane przez wnioskodawczynię wobec realizacji nielicznych kontaktów były sporadyczne, nadto pozorne, bo zadeklarowana składka nie znajdowała odzwierciedlenia w uzyskiwanych dochodach.

Podkreślenia wymaga, iż kluczowe znaczenie dla zdefiniowania pojęcia przedsiębiorcy ma element funkcjonalny, łączący się z prowadzeniem działalności gospodarczej lub zawodowej. Ustawa wymaga, aby przedsiębiorca „prowadził” działalność gospodarczą lub zawodową. Samo stwierdzenie „prowadzi działalność” zakłada określony ciąg działań, a nie tylko pojedyncze czynności. Przedsiębiorcą jest więc ten, kto wykonuje czynności powtarzalne w taki sposób, że tworzą one pewną całość, a nie stanowią oderwanego świadczenia czy też świadczeń określonych rzeczy lub usług. Jeżeli takie działania mają charakter gospodarczy lub zawodowy, to istnieją podstawy do uznania, że podejmujący je podmiot jest przedsiębiorcą. Wobec tego nie stanowią działalności gospodarczej czynności wykonywane okresowo i sporadycznie, a także gdy nie są one podejmowane w celu osiągnięcia zysku. Określenie celu zarobkowego ma wymiar subiektywny i mieści się w sferze zamiaru danego podmiotu. /III AUa 53/16 - wyrok SA Łódź z dnia 28-12-2016/

W ocenie Sądu wykonywana przez wnioskodawczynię działalność wykazuje cechy zorganizowania i ciągłości, zatem może być uznana za działalność gospodarczą w rozumieniu art. 3 cytowanej ustawy – Prawo przedsiębiorców.

W zachowaniu wnioskodawczyni przede wszystkim uwidacznia się zamiar dążenia (woli) do uczynienia z działalności gospodarczej stałego (ciągłego) źródła dochodu. Wnioskodawczyni w okresach kiedy była zdolna do wykonywania pracy konsekwentnie realizowała kontrakty na roboty remontowo – budowlane - poszukiwała zleceń, które mogły stanowić dla niej źródło dochodu. To, iż w istocie nie było ich wiele wynikało obiektywnie z faktu, że okresy zdolności do wykonywania pracy przez wnioskodawczynię nie były długotrwałe. Organ rentowy nie kwestionował zaś legalności

wykorzystywania zwolnień lekarskich, dlatego uznać należy, iż faktycznie w okresach tych wnioskodawczyni była niezdolna do wykonywania działalności gospodarczej.

Organ rentowy zakwestionował też wysokość deklarowanej przez wnioskodawczynię podstawy składek na ubezpieczenia społeczne, w tym znaczeniu, że ocenił je jako powód, dla którego wnioskodawczyni zarejestrowała działalność gospodarczą – aby móc skorzystać ze świadczeń ubezpieczeniowych przysługujących w czasie choroby i macierzyństwa od wysokiej podstawy.

Tymczasem po stronie płatnika - przedsiębiorcy istnieje uprawnienie do zadeklarowania dowolnej kwoty, w ustawowych granicach, jako podstawy wymiaru składek, jest to jego wyłączna decyzja i jakakolwiek ingerencja w tę sferę Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest niedopuszczalna, niemożliwe jest także kwestionowanie zadeklarowanej podstawy z powołaniem się na art. 58 KC czy art. 5 KC, ponieważ deklaracja podstawy wymiaru składek nie jest czynnością prawa cywilnego. /por. wyrok SA Łódź z dnia 28 grudnia 2016 roku, III AUa 53/16/

Także zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z dnia 21 kwietnia 2010 r. (II UZP 1/10) Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest uprawniony do kwestionowania kwoty zadeklarowanej przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, jeżeli mieści się ona w granicach określonych ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Sąd Najwyższy wskazał, że osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu (art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy systemowej), a ubezpieczeniu chorobowemu na zasadzie dobrowolności (art. 11 ust. 2 ustawy systemowej). Objęcie ochroną ubezpieczeniową wiąże się z powstaniem obowiązku opłacania składek. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, w myśl art. 20 ust. 1 ustawy systemowej, określa zawsze podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, jedynie z ograniczeniem wynikającym z art. 20 ust. 3 ustawy (podstawa wymiaru składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe nie może przekraczać miesięcznie 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale). W rezultacie zakwestionowanie zadeklarowanej podstawy wymiaru składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe powoduje także zakwestionowanie podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe. Analiza art.18 ustawy systemowej prowadzi do wniosku, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne osób prowadzących pozarolniczą działalność została określona inaczej niż w przypadku ubezpieczonych, co do których podstawę tę odniesiono do przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych (art. 4 pkt 9 i 10) lub kwoty uposażenia, wynagrodzenia bądź innego rodzaju świadczenia. Łączy się to ze specyfiką działalności prowadzonej na własny rachunek i trudnościami przy określaniu przychodu z tej działalności. Z tych względów określenie wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne ustawodawca pozostawił osobom prowadzącym pozarolniczą działalność, stanowiąc w art. 18 ust. 8 ustawy, że podstawę tę stanowi zadeklarowana kwota, z zastrzeżeniem jej dolnej granicy w wysokości 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale (w brzmieniu obowiązującym przed 27 grudnia 2008 r.). W konsekwencji w przypadku tych ubezpieczonych obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i ich wysokość nie są powiązane z osiągniętym faktycznie przychodem, lecz wyłącznie z istnieniem tytułu ubezpieczenia i zadeklarowaną przez ubezpieczonego kwotą, niezależnie od tego, czy ubezpieczony osiąga przychody i w jakiej wysokości. W odniesieniu do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego tych osób ustawodawca zastrzegł, jak wskazano wyżej, górną kwotę graniczną podstawy wymiaru składek w wysokości 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale. Inaczej rzecz ujmując, wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe osób prowadzących działalność pozarolniczą w przedziale od 60% do 250% przeciętnego wynagrodzenia zależy wyłącznie od deklaracji ubezpieczonego, nie mając żadnego odniesienia do osiąganego przez te osoby przychodu. Po stronie osoby prowadzącej pozarolniczą działalność istnieje zatem uprawnienie do zadeklarowania w granicach zakreślonych ustawą dowolnej kwoty jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, wobec czego sposób w jaki realizuje to uprawnienie zależy wyłącznie od jej decyzji. Ingerencja w tę sferę jakiegokolwiek innego podmiotu jest więc niedopuszczalna, chyba że ma wyraźne umocowanie w przepisach. /por też wyrok SN - Izba Pracy z dnia 27 listopada 2018 roku, I UK 320/17/.

Wyraźnie wyartykułowaną wolą ustawodawcy było, by podstawa wymiaru składek ubezpieczeniowych ustalona była w deklaracji, składanej przez podmiot prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą, która to deklarowana wysokość jest całkowicie niezależna o wysokości przychodu czy dochodu. Skoro więc sam ustawodawca wybrał takie rozwiązanie, to nawet w sytuacji, gdy przedsiębiorca nieracjonalnie prowadzi działalność gospodarczą, generując straty, nie oznacza to, że tak prowadzona działalność traci cechy działalności gospodarczej /por. postanowienie SN - Izba Pracy z dnia 04 lipca 2018 roku, I UK 327/17/

Generowanie strat przez osobę prowadzącą działalność gospodarczą (zamiast spodziewanych zysków), z uwagi na koszty działalności przewyższające dochód, nie przekreśla więc jej zarobkowego charakteru.

W ocenie Sądu rozpoznającego przedmiotową sprawę wnioskodawczyni w okresach przerw między przebywaniem na zasiłkach macierzyńskich, opiekuńczych i chorobowych podejmowała czynności nastawione na zysk, jednakże z uwagi na fakt przebywania na zwolnieniach lekarskich rzadko kiedy osiągała dochód równy zadeklarowanej podstawie wymiaru składek.

Zarobkowy charakter działalności jest jednak realizowany wtedy, gdy jej prowadzenie przynosi rzeczywisty zysk, ale i wówczas, gdy takiego zysku nie osiąga, jeśli przedsiębiorca nastawiony był na uzyskanie dochodu i mimo jego starań firma poniosła straty. Istotny jest wyznaczony przez przedsiębiorcę cel, który w każdym przypadku zamierzonych i wykonywanych działań musi zakładać wynik finansowy. Odwołująca, choć nieudolnie, podejmowała jednak czynności zmierzające do realizacji kontraktów budowlano - remontowych, które miały dostarczać jej środki utrzymania i w tym właśnie celu zatrudniała pracowników. Podejmowane przez nią czynności nie miały więc charakteru pozornego.

Jeszcze raz należy podkreślić, iż cechą prowadzenia działalności gospodarczej jest prowadzenie jej w sposób zorganizowany i ciągły. Jednocześnie osoba, która podjęła pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym obowiązkowo, jeżeli nie ma innego tytułu do ubezpieczeń, od dnia rozpoczęcia wykonywania tej działalności do dnia jej zaprzestania, bez względu na to czy w ramach danej działalności osiąga przychody czy też ich nie osiąga, jeżeli pozostaje w gotowości do prowadzenia tej działalności.

Organ rentowy nie wykazał, by wnioskodawczyni takiej działalności od 17 grudnia 2015 roku nie prowadziła.

Z tych też względów Sąd w oparciu o treść art. 477² § 1 k.p.c. uznał odwołanie wnioskodawczyni za zasadne i zmieniając zaskarżoną decyzję ustalił, iż z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej I. S. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym; emerytalnemu, rentowym wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 17 grudnia 2015 roku.

W przedmiocie kosztów procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz.1800).

J.L.